

VIEŠOJI KONSULTACIJA „DĖL 5G RYŠIO DIEGIMO“

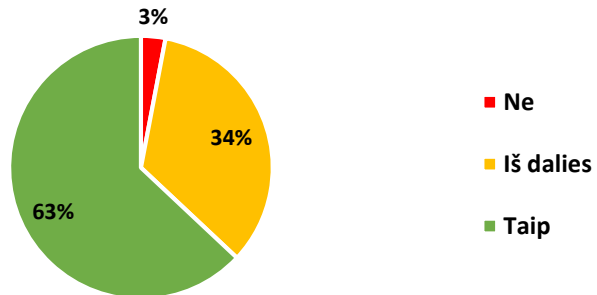
NACIONALINIS VISUOMENĖS SVEIKATOS CENTRAS PRIE SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS

2020 m. rugsėjo mėn., Vilnius

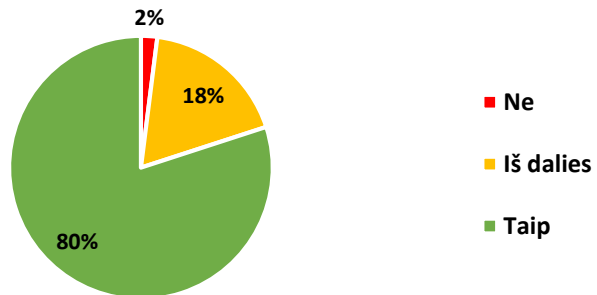
Konsultacijos kontekstas	<p>Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2020 m. birželio 3 d. nutarimu Nr. 577 patvirtino Lietuvos Respublikos penktosios kartos judriojo ryšio (5G) plėtros 2020–2025 m. gaires, kurių tikslas – užtikrinti efektyvią ir sparčią 5G ryšio plėtrą Lietuvoje iki 2025 metų. 5G ryšys – tai judriojo ryšio evoliucijos procese sukurta ir standartizuota technologija, kurios kokybiniai rodikliai – ypač didelis pralaidumas, maža delsa bei plačios pritaikymo galimybės. 5G ryšys suteikia aukštesnio lygio ryšio paslaugų kokybę ne tik paviniams vartotojams, bet ir leidžia sujungti į tinklą daiktus ir taip dar labiau išplečia daiktų interneto bei įrenginių tarpusavio sąveika grindžiamų įrenginių pritaikymo galimybes. 5G ryšio infrastruktūra gali būti pritaikoma transporto, logistikos, sveikatos priežiūros ir kt. sektoriuose.</p> <p>Minėtose gairėse pažymima, kad Lietuvos žiniasklaidoje ir užsienio šalių informacijos šaltiniuose skelbiamoje informacijoje apie 5G ryšio plėtrą pastebimas neigiamas požiūris, kurį lemia objektyvios ir kompetentingų institucijų parengtos informacijos trūkumas, todėl Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – Nacionalinis visuomenės sveikatos centras) gairių priemonių plane įpareigotas parengti ir išplatinti visuomenei informaciją apie elektromagnetinės spinduliuotės saugos sveikatai užtikrinimo priemones, diegiant 5G ryšio sistemas.</p>
Vykdyta konsultacija ir jos tikslas	<p>2020 m. rugpjūčio 26 – rugsėjo 13 d. įvykdyta viešoji konsultacija elektroninės apklausos būdu.</p> <p>Konsultacijos tikslas – sužinoti, kokios informacijos apie elektromagnetinės spinduliuotės saugos sveikatai užtikrinimo priemones, diegiant 5G ryšio sistemas, trūksta gyventojams, kad būtų galima tikslingai pateikti trūkstamą informaciją.</p>
Dalyviai	<p>Apklausoje dalyvavo Lietuvos gyventojai.</p> <p>Informacija apie viešąją konsultaciją buvo paskelbta Nacionalinio visuomenės sveikatos centro interneto svetainėje (https://nvsc.lrv.lt/lt/naujienos/kvieciame-dalyvauti-apklausoje-apie-5g-rysi), Lietuvos Respublikos Vyriausybės vieno langelio svetainėje „E. pilietis“ (https://epilietis.lrv.lt/lt/konsultacijos/viesoji-konsultacija-del-5g-ryσιο-diegimo) bei 2020 m. rugpjūčio 27 d. oficialiu raštu informuota nacionalinė žiniasklaida: ELTA, „Lietuvos rytas“, delfi.lt, 15min.lt, alfa.lt, TV3, „Savaitė“, LNK, etaplius.lt, BNS, „Ūkininko patarėjas“, „Respublika“, „Vakarų ekspresas“, sveikaszmogus.lt, „Lietuvos sveikata“, diena.lt ir kt.</p>
Rezultatai	<p>Elektroninėje apklausoje dalyvavo 71 Lietuvos Respublikos gyventojas. Pateikiame apklausos rezultatus.</p>

Atsakydami į pateiktus klausimus, didžioji dauguma apklausoje dalyvavusių gyventojų (63 proc.) nurodė, kad žino, kas yra 5G ryšys ir elektromagnetinis laukas (80 proc.):

Ar žinote, kas yra 5G ryšys?

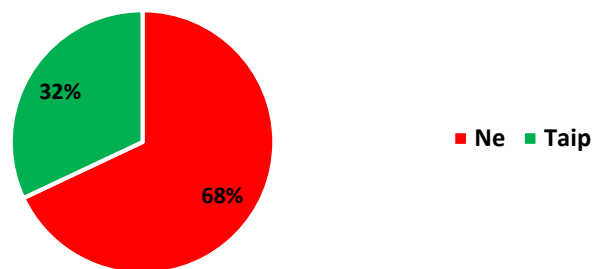

Ar žinote, kas yra elektromagnetinis laukas?

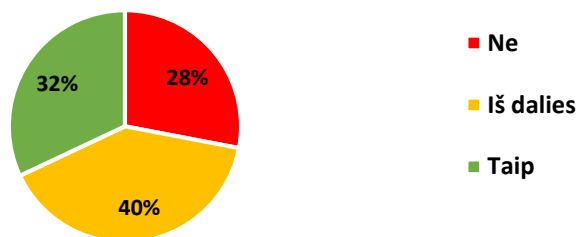
Tačiau apie saugius elektromagnetinio lauko lygius nurodė žinantys tik trečdalis (32 proc.) apklaustųjų:

Ar žinote, kokie yra saugūs elektromagnetinio lauko lygiai?

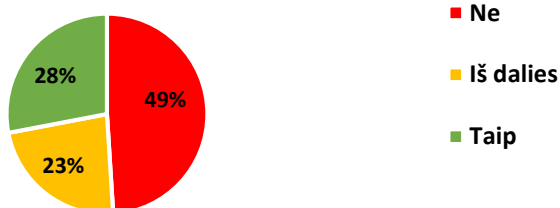
Kad pakanka žinių apie elektromagnetinio lauko poveikį sveikatai, nurodė trečdalis (32 proc.) asmenų, nepakankamas žinias turi 28 proc. apklaustos dalyvių:

Ar Jums pakanka žinių apie elektromagnetinio lauko poveikį sveikatai?

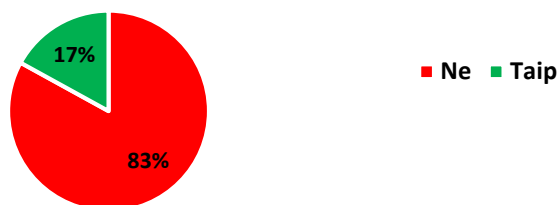

Didžioji dauguma apklaustųjų nurodė, kad nepakanka žinių apie 5G ryšio elektromagnetinės spinduliuotės saugos sveikatai užtikrinimo priemones, diegiant 5G ryšio sistemas, (49 proc.) ir nežino, kokią informaciją apie elektromagnetinio lauko poveikį sveikatai viešai teikia Nacionalinis visuomenės sveikatos centras (83 proc.):

Ar Jums pakanka žinių apie 5G ryšio elektromagnetinės spinduliuotės saugos sveikatai užtikrinimo priemones, diegiant 5G ryšio sistemas?

Ar žinote, kokią informaciją apie elektromagnetinio lauko poveikį sveikatai viešai teikia Nacionalinis visuomenės sveikatos centras?

Tolimesni žingsniai

Atsižvelgiant į viešosios konsultacijos rezultatus, darytina išvada, kad gyventojams daugiausiai trūksta žinių:

- apie saugius elektromagnetinio lauko lygius,
- apie elektromagnetinio lauko poveikį sveikatai,
- apie elektromagnetinės spinduliuotės saugos sveikatai užtikrinimo priemones, diegiant 5G ryšio sistemas,

	<p>todėl numatome parengti ir aktyviai, pasitelkiant įvairias informavimo priemones, informuoti gyventojus šiomis temomis.</p>
Vertinimas	<p>Viešosios konsultacijos metu išpildyti visi jos plane numatyti įgyvendinimo rodikliai: suorganizuota viena elektroninė apklausa, paviešinant apie apklausos pradžią visuomenės informavimo priemonėms, ir parengta viena viešosios konsultacijos ataskaita.</p>
Išmoktos konsultacijos vykdymo pamokos	<p>Gyventojų dalyvavimas viešojoje konsultacijoje nebuvo aktyvus, nors informacija apie vykdomą apklausą buvo išplatinta ir nacionalinės žiniasklaidos atstovams. Galimai kitos pastarojo meto aktualijos užgožė šią informaciją arba ji net nebuvo žiniasklaidos atstovų išplatinta. Pastebėjome, kad trūkstant informacijos apie vykdomą viešąją konsultaciją žiniasklaidoje, gyventojų dalyvavimas yra vangus.</p>
Kontaktinis asmuo ir informacija	<p>Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Visuomenės sveikatos saugos skyriaus vedėja Irena Taraškevičienė, tel. (8 5) 264 9650, el. p. irena.taraskeviciene@nvsc.lt .</p>

Parengė:

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Visuomenės sveikatos saugos skyriaus vedėja Irena Taraškevičienė
2020 m. rugsėjo 16 d.